

он ту лядку винизу, що закривав піддувало. Ось гачок ланцюжко, коли його повисше зачепити за кільце, то лядка піднімається, отак, — вчитель практично показав, як то воно робиться. — А тепер усе середні з друга лядки, що до неї веде он той важкіт. Е, та що тут довго говорити — ніби спохватившись, вигукнув вчитель. — Мене ніхто не вчив — сам до свого дошодив, дідусе ти ви... Помовчи! Все ж таки далі продовжував: — Ось тут зліва пускється до бора воду. — Вліва зліва покритив коліщатко, десь всередині засичало. Ось дивіться сюди на опіскляну рурку. Ось донки, а тільки води не пускається, — оце на горі мірник, він покруз атмосфери, коли я гарячку має бояр. Я хоч і не вмію читати, але на числі добре визнаюся. Бачите, один два... аж п'ять. Візьме як (Продовження на стор. 414)

не покинув би я цього діла! Люблю працювати... ніби криз слізьов додав Майк.

А в бідного учня плакали не тільки очі під окулярами від того страшного вогнища, а й серце. Він згадав, як

котіла, кипіла, поверталася у пару. Мірник почав раптові показувати, що гарячка в боєві піднімається, тепло прибуває і огріває два будинки.

Добрий учитель Майк відкрив піч і промовив:

— От подивіться, який гарячий вогонь, аж блий, — при цім він зігнувся. Спочатку з нього з одного старого окна, а потім і з другого, випливали слюзи. Майкові очі відверто плакали. Плакали не від того, що з печі на них вліло вогняною спекою, а тому, що вони прощалися з цим боєзривним теплом, до якого вони за довгі роки звикли.

— Ег, коли б я мав таку силу в ногах, як у руках — не покинув би я цього діла! Люблю працювати, — ніби крізь слюзи додав Майк.

А в білому учня плакали не тільки очі під окулярами від того страшного вогнища, що палало в боєві, а плакали все тіло, плакала вся огр на постаті. З його очей, з сокого чола й з цілого тіла лилося рясний піт.

— Дякую-нам, дорогий кайле, що він мене навчив щиро показати, як це росться.

— Нема зашо. Я радю тов помігти нашім людині, ще приходитьому, показу тиму, допомаратиму, аж при не навчється. І добре пам'ятайте собі мої слова: плачати — те не читати, а платю вугілля кидати, то пером писати.

Майк повільно відходив учнєні здавалось, що доб Михайло відходить не тіл з цього сумного приміщенія від свого довголітнього румисла, а з цього світу.

— Який ви щасливий, масте це вже за собою, а я старість ще тільки оце по

БЕРІЯ МІГ ПРОГОЛОСИТИ СЕБЕ ДИКТАТОРОМ

Маніфестація збройної сили, що її переніс Берія безпосередньо після смерті Сталіна у Москві, об'єднуючи «спеціальними відділами» МВД центральну частину Москви і відірвані від контакту з зовнішнім світом — стада безпосередньою причиною його загибелі, — твердить Р. Б. Селсбері, який п'ять років перебував у столиці СРСР як кореспондент «Нью-Йорк Таймсу». У третій з черги своїх статті-написів про Советський Союз (нащо його Селсбері постійно називав тільки «Росія»), автор майстерно описує драматичні події в Москві у тих днях, коли проголошено смерть Сталіна. Тоді, мовляв, одиниці Берія мав силу і він міг легко проголосити себе самодержцем Росії. Сам Берія знав це і показав усім своїм колегам-суперникам ту свою силу, несподівано об'єднуючи величезні відділами, що ними розпоряджався совєтське міністерство внутрішніх справ, центральну частину Москви і всі її найважливіші об'єкти, та практично відірвані цілу Москву від зовнішнього світу, від можливості доступу до нього інших військ та висилки з Москви будь-якої одиниці військ. Селсбері описує детально, як відбувалося об'єднання Москви військами, військами Берії. Він твердить, що в момент, коли він переїздив у маніфестації свої сили, він підписав на себе присуд смерті. Він був несподіваним диктатором Москви впродовж 72 годин, але загравши проголошення себе тоді диктатором, «вигнати» своїх конкурентів, тим самим програвав. Бо коли тільки війська МВД вернулися до касарень, а частини опинилися поза Москвою — його коле-

го, боячись його, спиралися на нього. Він згинув — каже Селсбері — в паниціх Луб'янки. Однак в тасмачній історії смерті Сталіна, як ліквідації Берії чинну, якщо не вирішальну роль відіграла армія — пише Селсбері у четвертій з черги статті — спомині. Призначаючи, що і в одному і другому випадку ніхто, поза найвужчим колом правителів Кремлю, не знав повної правди, він указує на цілу низку симптоматичних ознак, як то совєтська армія була зіштовхнена на задній план у політичному житті СРСР і як вона висунулася вперед зараз же після смерті Сталіна. Ті зовнішні симптоми — каже Селсбері — аказують, що високі червоні старшини однаково приписали смерть Сталіна, як і зробили це з Берією. Цікаво, наприклад, що на 12 днів перед публічним проголошенням паралічу Сталіна зник з публічного життя шеф штабу совєтської армії Сергій Матвійович Штеменко, який в листопаді 1948 року, як чоловік Берії, прийшов на те становище на місце маршала Олександра Васильєвського. Він був шефом штабу 4 роки і шойно випадково, при нагоді святкування щорічного Дня Червоної Армії, вийшло 23 лютого 1953 року наверх, що шефом штабу є не Штеменко, а маршал Васильєвський, який, близький приятель Жукова. Штеменко був м. ін. одним із тих 5-ти совєтських військових достойників, на життя яких «змовлялися» арештовані за Сталіна лікарі-жиди. На вирішальну роль армії в цих подіях вказує кар'єра маршала Жукова. Сталін відсунув його після закінчення війни на підняте становище командувача Одеської війсь-

кової округи. Після смерті Сталіна, Жуков, як про це свідчать його публічні виступи, його світлина в часописах, його місце на різних парадах, — однією з найпопулярніших фігур в СРСР. Цікаво, що, наприклад, на 11 днів перед бунтом у Східній Німеччині й на 20 днів перед ліквідацією Берії переселено з Берліну до Москви генерала Василя Чуйкова, а на його місце післав у країну, генерала Андрія Гречука, підкомандного маршала Ковина. Ці й інші такі переменування стали в тісному зв'язку зі змовом генералів проти Сталіна і його правої руки — Берії. Жуков, Васильєвський, Соколовський, Говоров і коло сотні інших генералів — становлять «групу Жукова», яка підтримує Маленкова й купівлю, скеровану терор МВД проти «партизанських генералів», на яких спірався Берія. З старих партійних генералів збереглися тільки такі, як Булганін, Ворошилов чи Буденний, нешкідливі дійсним командувачам. Одною з причин змови проти Сталіна був острах генералів, що він доведе своєю політикою до вибуху «гарячої війни» скорше, ніж до неї приготується СРСР. Селсбері висловлюється з великим респектом про Жукова і каже, що й Жуков і Айзенгавер мали б бути друзями, як не догори, чи він думає, що така подібна «мова» могла б допомогти до їх «домовлення».

Д-р Ростислав Сочинський

НАТАВРОВАНА НЕДУГА

Смерть п'ятилітньої

Десятки тисяч статей, що поплили у пресі всього світу після нещасної, несподіваної смерті Емілії Діон, однієї з популярних канадських п'ятилітньої, замість відкрити серпанок тайни й містерії, прищипали до епілепсії, викликали ще більше спалення серед широкого нефахового загалу. Не мали впливу мали на це також різні, не раз суперечливі лікарські комунікати.

Після посмертного розрізу монтреальські лікарі заявили, що смерть Емілії наступила в наслідок епілепсії. Неврологи ж, виявляючи обставини смерті цієї 20-ти літньої дівчини, підкреслили, що від епілепсії вмирає незначно рідко, і що щойно після перебутих 40 до 50 дуже частих приступів; стан, що в медичній зветься «ста-тус епілептикус». (Емілія мала тільки 4 приступи на протязі 16 годин).

Накільки лікарське судово-слідче журі й головний квебекський патолог знайшли, що Емілія померла від задушення під час епілептичного приступу, а не від самої епілепсії.

Чи епілепсія духовна недуга?

Епілепсія (падавниця, падучка) так, як і курове захворювання (діабетес), належить до відносно нових груп недуг, які сьогоднішня медицина вміє проборкувати, але не має змоги цілком вилікувати.

Всупереч загальному розповсюдженню думки — це не духовна недуга. Багато славних, талановитих і розумних людей були епілептиками, серед них також Річард Вагнер. Духовні зміни, як послаблення інтелекту, притуплення пам'яті, чи розлад характеру трапляються в епілептиків дуже рідко. В одному досліді на 1905 пацієнтів тільки в десятих знайшли певні ментальні зміни, але й вони були швидше наслідком інших ушкоджень мозкових дефектів, або ж за великих доз ліків.

Що це таке епілепсія?

Хоч правдивої причини падавки ще й досі не вдалося встановити, деякі дані вказують на розлад переміни матерії (метаболізму) в мозгових клітинах. В тяжких приступах падачки людина втрачає свідомість, часом навіть на одну чи більше годин, кусає свій язик; наступають конвульсії (судороги, скорчі) усіх майже м'язів тіла; на устах з'являється піна. Деякі хворі переходять в з. зв. аур, себто передіслі епілептичного припадки. Одні відчувають тоді зміни настрою, зату-млення думки, чи ж бачать привиди. Другі мають почування задушення, колючок або гарячі в руках і ногах, мурашок під шкірою, чи ж прикрого смаку в роті. Не кожний приступ падачки попереджує аур, але коли во-

на приходить, хворий з до-свідку вчиться, чого очікувати.

Форми падачки.

Розрізняємо два головні типи падачки: гетеричну (продовжену) і набуту. Ця друга форма може розвинути після пошкодження мозку в наслідок поранень чи новоутворень, або ж перебутих деяких інфекційних недуг, наприклад запалення мозку (енцефаліт), чи мозкових оболонок (менингіт), коклюш, кір, тощо.

Модерні досліді.

Новим прецизійним електронним апаратом, що зветься електроенцефалограф (енцефалос — мозок) і який запісує електричні потенціали мозку, вдалося устатити, що під час епілептичних приступів відбуваються безладні електричні викиди в мозкових клітинах. Цим же апаратом (у скороченні: Е. Е. Г.) у кожної десятої особи (10%) стверджено певну нерегулярність мозкових електричних хвиль, що дозволяє догадуватися схильності до епілепсії, чи спорідненіх недуг.

Спадковість і профілактика.

Епілепсія, сама по собі, не є спадкова недуга, але діти епілептиків можуть успадковувати схильність до неї. Шанси на це: один до сорока.

Основний засіб запобігання вродженій епілепсії, — це методи еugenіки, себто науки, що займається поліпшенням духовних і фізичних якостей майбутніх поколінь. Ці методи приміняються не тільки до епілептиків, але й до осіб, що мають доказану схильність. Набуту падавку можна уникати через зменшення інфекційних недуг, які атакують мозок і запобігання поранення мозку у нещасливих випадках вдома, на вулиці та в індустрії.

Контроль падачки

В останніх 15 роках наступила велика зміна у лікуванні падачки. Через знання вартості раціонального відхилення, поліпшення мешканців обставин, умов праці й загального здоров'я, через удосконалену хірургічну техніку (лікування поранень мозку й новоутворень), а в першу чергу через модерні ліки, можна сьогодні допомогти 85% епілептиків.

Коліс тільки два препарати були доступні лікарям: люміналь і бром. Вони допомагали в деяких випадках, що однак мали ту хибу, що поступово нищили духовність.

МАЛЯРСЬКА СТУДІЯ МИРОСЛАВА РАДИША

НАРОДНИЙ ДІМ, 142-2-а ЕВЕНЮ, НЬО-ЙОРК — Кім. 33.
Програма навчання:
Рисунок, малювання, композиція.
Теорія: перспектива, архітектура, стилі, історія малювання та аплікації.
Інформуватись можна в попл. год. Тел. WY 3-1354

ШИРШІ СХОДИНИ

Члени і Симпатизанти УСР-у та всіх зацікавлених у закупі українського грипа.
Запрошується Шановне Громадянство до численної участі та проситись принести зі собою відповідні анкети в справі грипа.
Провід УСР-у.

УМІ В ТРЕТЬОМУ РОЦІ ІСНУВАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

громадським кутом зору і кладамо натиск на абсолютну потребу порозуміння і координації сил, кваліфікуючи кожне відокремлення, як на-году до дезорієнтації промаш-ства та молоді і як нездоровий прояв на виховному відтинку.

Та як би воно не було, приймаючи як факт нахил українців відокремленнями діями роздирати свій загальнонаціональний потенціал, хочемо вірити, що загаль-українського громадянства потрапити вичути, де саме під цю пору криється суть наших потреб і де саме шука-ти джерела безсумнівних користей для української талановитої молоді.

Тепер іде головню про те, щоб цей стан вповні використати і поставити на здорових основах. Здоровими основами не можемо назвати нічого іншого, як лише тісну співпрацю і з'єднання усіх наших музичних сил, повне порозуміння українських педагогів в ім'я доброї і корисної ідеї, без огляду на приватні, персональні національні інтереси і без огляду на те, хто в даний момент репрезентує цю ідею. Тому, не заперечуючи в засади нікому з українських кваліфікованих музик повного права проявляти себе в педагогічній діяльності поза рамками УМІ, ми все ж таки дивимося на цю справу під

хворих. В сучасний момент ми маємо майже десять нових, добрих ліків з мінімальними небажаними бічними ефектами.

Також, що кривдять.

Трагічний аспект епілепсії заключається в тому, що 3/4 мільйона епілептиків, які живуть у ЗДА, відчувають нормальний здоров'я і за-в'язані не раз дуже коротких і рідких припадків вони виглядають, діють, думають і відчувають, як всі інші люди. Але якраз через цих кілька хвилин суспільство прищипи-ло їм несправедливе тавро, яке позбавляло їх права жити й працювати так, як інші люди. Епілептикам, наприклад, заборонено вступати до Американської асоціації публічних шкіл, або ж одружуватися у численних штатах. Помимо того, що шкільна статистика вказує тільки набагато нещасливих випадків серед епілептичних дітей, багато шкіл не приймає таких дітей.

Недавній огляд 1,676 календарів й університетів у ЗДА і Канаді показав, що 14% цих шкіл відмовили вступу епілептикам, а 21% приймали їх тільки під певними умовами. За прикладом такого застарілого підходу цих «осередків науки», індустрія також виключає епілептиків від праці, помимо доказаних фактів, що при відповідному приміщенні ці нещасливі можуть бути безпечними і корисними робітниками.

Новий успішний розвіл у лікуванні падачки повинен відкрити також на поступ у суспільному відношенні до епілептиків. Дискримінація й упередження, побудована на невірному й байдужості, повинні уступити місця усвідомленню, що епілептик під доброю лікарською опікою здатний вести активне й продуктивне життя. Так як духовні недуги, пістрях, чи сифіліс, падавки не сміє більше бути хворобою, що приносить сором і про яку говориться тільки шепотом.

ДЕЛЕГАЦІЯ А.У.П.В. В О.Н.

В четвер, 16-го вересня 1954 р., поплудні, д-р Вілліам Байгар — помічник ген. секретаря О.Н. в справах публічної інформації та преси, прийняв делегацію Асоціації кол. Українських Політичних (АУП) в ЗДА, в складі: п. І. Шарай — Саміренко, п. Віра Дражинська, п. Вол. Дубняк та проф. К. Туркало.

Прийняття Делегації було у-ряджено через канцелярію ген. секр. О.Н. пана Даг Гаммер-шльда.

Упродовж майже годинної розмови делегація порушила дві проблеми:

1) Про дослідження наявності примусової (рабської) праці в СРСР, а зокрема на Україні, вкл. з системою концтаборів і тюрм, що вже довгий час є предметом дебатів в рамках Соц. Економіки Раді О.Н.

2) Про систему масового терору та народодивинства, запровадженого окупаційною, мос-

ковсько-большевицькою владою на Україні.

Відносно першої справи, делегація складала відповідну заяву, а в другій справі представила спеціальне приготуване Меморандум на ім'я ген. секретаря О.Н., підписаний 287-ма підписами кол. українських політичних совєтських кон-таборів і тюрм, разом з утікачами з-під советів, тепер мешкаючи в Нью-Йорку.

Делегація мала також інтер-в'ю з д-ром В. Ейгаром у цих двох справах та одержала повне виснаження про хід дебат і дослідження згаданих проблем в О.Н., як і про те, що могли б зробити в цій справі кол. українські політичні з-під советів. На кінець д-р В. Ейгар передав делегації пресові матеріяли О.Н., що стосуються до дискусійних питань.

Того ж дня делегація АУПВ мала (не передбачену) візиту в пошито згаданих справах і в Місії ЗДА до О.Н. Прийняття відбулося у ген. дорадника Місії м-ра Джана МекСінні. В наслідок прийняття та дру-жній розмові, впродовж 45 хв. були висловлені всі згадані спра-ви у зв'язку з наступною сесією Асамблеї О.Н. Мр. Мек-Сінні ознайомився також з текстом Меморандуму АУПВ та винин бажання мати його при Місії, копія якого й була передана.

Головна Управа АУПВ.

● Уряд Чилійської Республіки проголосив воєнний стан майже в цілій державі наслідком непорозуміння між робітниками і підприємцями. Опозиція побоюється, щоб уряд не припинив конституцію і не почав урядувати твердою рукою.

В неділю, 26-го вересня 1954 р., на терені мاستку Української Православної Церкви в ЗДА в САВТ БАНД БРУК, П. ДЖ. о годині 3-ій поплудні

відбудеться

АРХІЄРЕЙСЬКЕ ПОСВЯЧЕННЯ

Центрального Українського

Православного Цвинтаря в ЗДА,

на яке запрошуються вірні нашої Церкви з доколичних місцевостей.

Доїзд автобусом Нр. 60 з Нью-Бронксів і Вануд Брук до Канал Рд.

Консисторія

Української Православної Церкви в ЗДА.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД

ВСТУПИВ У П'ЯТИЙ РІН СВОГО ІСНУВАННЯ!

Українці! Українці!
СКЛАДАЙТЕ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОН
ЗА 1954 РІК!

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721, Church St. Sta., New York 7, N. Y.

УВАГА! ДНІА 26-го ВЕРЕСНЯ 1954 Р. О ГОД. 11:15 УВАГА!
В ПРАВОСЛАВНІЙ ГРЕЦЬКІЙ ЦЕРКВІ МІСТА ASBURY PARK, N. J.
при 700 Grand Avenue, відбудеться
УРОЧИСТЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в якому приймуть участь Екзарх Вселенської Патріархії Архієпископ МИХАІЛ та Ісрар-хи Української Автокефальної Православної Церкви в екзилі Високотроєвський Архієпископ ПАЛІЛАДІЙ і Митрополит Архієпископ ІГОР.
Церковна Рада св. Троїцької Парафії УАПЦ в Нью-Йорку цим запрошує православ-них і всіх Українців прийняти участь в урочистій Богослужбі.
Після Богослуження відбудеться церковна процесія з участю всіх Єпископів і Духовенства.
Доїзд до Есбурі Парк від 42-ої вул. автобусом і від South Ferry поромом.

ВИСТАВА
ОБРАЗІВ
Артиста Мала
МИХАІЛА
МИРОША

ЛІТЕРАТУРНО
МИСТЕЦЬКОМУ
КЛУБІ,
149 2nd Avenue
New York City
18 ВЕРЕСНЯ —
1 ЖОВТНЯ
5—10 вечора
В НЕДІЛЮ
10 рано до 10 вечора.

ФУТБОЛЬНІ

У.С.К. НЬО-ЙОРК — SWEDISH S.C.
за місцевості Нац. Ліги
Передмаг
УСК 16 — Staten Island S.C. о год. 1:30
Юнаїт, УСК — Вілморський С.К.
о год. 11:30.

ЗМАГАННЯ

В СУБОТУ, 2-го ЖОВТНЯ 1954, о год. 7-ій веч.
в домі УСК НЬО-ЙОРК при 12-й St. Mark's Place
відбудеться

ШИРШІ СХОДИНИ

Члени і Симпатизанти УСР-у та всіх зацікавлених у закупі українського грипа.
Запрошується Шановне Громадянство до численної участі та проситись принести зі собою відповідні анкети в справі грипа.
Провід УСР-у.

Товариство бувших Вояків УПА ім. ген.хор. Т. Чупринки в ЗДА

з нагоди П'ятого Річного З'їзду

В СУБОТУ, 2-го ЖОВТНЯ 1954 Р., О ГОД. 6-ій ВЕЧ.

в готелі COMMODORE, при 42-ій вулиці та Lexington Ave., в Нью-Йорку

БЕНКЕТ

На бенкеті вилосять слово Архієпископ Намігуні Павло ІО-ПІ від Націоналі-стичного Китаю, Голова УККА проф. Л. Добрянський, проф. І. Волчук, Голова Організації «Крусея Егеєт Коммуніст» о. прот. В. Профета, Амбасадор Бен І. Лім від Південної Кореї, генерал Джеймс Ван Філт.

Бенкетом проводитиме адвокат І. Романишин.

В дальній програмі: обід, мистецька частина та танці при музиці В. Босого. Просимо взяти масову участь в бенкеті! Карти вступу можна набути в крамничках: «Арка», «Еко», «Говерлі», «Сурма» та Задорського від дня 30-го вересня ц.р. Стрій вечірній. — Вступ 8 дол.

